



Warszawa, 08-03-2023 r.

## RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

**IV.7000.44.2015.JL**

**Pan**

**Waldemar Buda**

**Minister Rozwoju i Technologii**

**ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP**

Szanowny Panie Ministrze,

Rzecznik Praw Obywatelskich pragnie raz jeszcze powrócić do problemu braku przepisów stanowiących materialnoprawną podstawę do stwierdzenia naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych przez właściwe organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, jako że wydane w tym przedmiocie zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 marca 1996 r.<sup>1</sup>, nie stanowi aktu prawnego, który jest źródłem prawa powszechnie obowiązującego.

O tym, że powyższy problem nie został niestety przez ustawodawcę rozwiązany od ponad dwóch dekad, Rzecznik Praw Obywatelskich informował ówczesnego Ministra Zdrowia w roku 2016, a następnie w roku 2018 prosił o podjęcie stosownej inicjatywy legislacyjnej Ministra Inwestycji i Rozwoju (kopia wystąpień RPO - w załączeniu). W udzielonej odpowiedzi Minister poinformował Rzecznika, iż w

---

<sup>1</sup> (M.P. Nr 19, poz. 231)

Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju rozpoczęły się prace nad nowelizacją ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, w ramach których art. 11 ustawy, zawierający upoważnienie do wydania ww. aktu wykonawczego, zostanie uzupełniony o stosowne wytyczne (pismo Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 10 października 2018 r., znak: DAB-I.0212.3.2018.LR – kopia pisma w załączeniu).

Wprawdzie, jak wynika z informacji zamieszczonych w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w dniu 8 października 2020 r. Minister Zdrowia przygotował projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (nr z wykazu MZ 1028<sup>2</sup>), który to akt został skierowany do konsultacji publicznych w dniu 28 listopada 2020 r. (prace legislacyjne nad projektem ww. rozporządzenia nie zostały zakończone), to jednak w dalszym ciągu upoważnienie zawarte w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 ze zm.) nie zostało uzupełnione o wytyczne dotyczące treści aktu wykonawczego, co jest konieczne, aby następnie uregulować samą materię w formie rozporządzenia wykonawczego.

W ślad za tymi wystąpieniami pragnę podkreślić, że sprawa uregulowania dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi - wymaga pilnej interwencji ustawodawcy. Określenie dopuszczalnych stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, jest oczywistą i niezbędną koniecznością dla ochrony niezwykle ważnej wartości konstytucyjnej, jaką jest ochrona życia (art. 38 Konstytucji RP) i zdrowia ludzkiego (art. 68 Konstytucji RP).

Zmuszony jestem zatem powtórzyć za wystąpieniem RPO z dnia 9 listopada 2016 r., że w sytuacji braku możliwości opierania na zarządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 1996 r. decyzji administracyjnych i innych rozstrzygnięć mających wpływ na prawa i wolności obywatelskie, iluzoryczna staje się możliwość wypełniania za pomocą tego aktu wynikających z Konstytucji obowiązków państwa w zakresie ~~zapewnienia obywatelom~~ ochrony życia i zdrowia w pomieszczeniach przeznaczonych

<sup>2</sup> <https://legislacja.gov.pl/projekt/12339600/katalog/12731109#12731109>

na pobyt ludzi. W obecnym stanie prawnym, w przypadku stwierdzenia przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, iż w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi stężenie substancji chemicznych jest znacznie przekroczone, co stwarza zagrożenie dla zdrowia ludzi, organy te nie mogą wszcząć postępowania administracyjnego, gdyż nie posiadają do tego umocowania w przepisach prawa materialnego.

Mając na uwadze powyższe oraz fakt, iż dział obejmujący budownictwo znajduje się w kompetencji Pana Ministra – na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 627 ze zm.) – zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o pilne podjęcie stosownej inicjatywy legislacyjnej, mającej na względzie uzupełnienie upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane o stosowne wytyczne dotyczące treści aktu wykonawczego, celem właściwego uregulowania materii objętej ww. zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 marca 1996 r.

Uprzejmie proszę także o udzielenie informacji nt. stanu prowadzonych w Ministerstwie Rozwoju i Technologii prac legislacyjnych nad projektem rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

Będę wdzięczny za poinformowanie Rzecznika Praw Obywatelskich o zajętych przez Pana Ministra stanowisku.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

Załączniki: 3.